

MEDIAWIJS OPVOEDEN

Tiener

KERK
GEZIN
JEUGD
ONDERWIJS
GEREFORMEERDE
GEMEENTEN

MEDIAWIJS OPVOEDEN VAN TWISTPUNT NAAR VERBINDING

@2016. Dit is een uitgave van het Deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs (KGJO) – Gereformeerde Gemeenten. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

COLOFON:

Redactie: E.J. van Woudenberg-Steenstra

Tekst: J.J. Jacobse

Contact:

Deputaatschap KGJO

Houttuinlaan 7

3447 GM Woerden

T: (0348) 489968

E: coördinator@kgjo.nl

ATTENTIE

Dit materiaalblad wordt gebruikt in combinatie met de opvoedhandreikingen die het Lectoraat Nieuwe media in vorming en onderwijs uitgegeven heeft. In deze brochures wordt per leeftijdsgroep de ontwikkeling van je kind beschreven en de relatie tot mediagebruik. Daarnaast zijn in de brochure praktische tips opgenomen. Aangeraden wordt om de Opvoedhandreiking vooraf te lezen.

OPENING

Thema 1: Opvoeden naar de eis van zijn weg

Zingen: Psalm 119:5, Psalm 86:6

Lezen: Spreuken 22:1-12

Bidden: Vraag eventueel om concrete gebedspunten van deelnemers.

Vragen bij het Bijbelgedeelte

De Heere vraagt opvoeders om hun kinderen voor Hem op te voeden, passend bij de weg die de kinderen moeten gaan. Onze eigen weg (opvoeding) mag niet alleen het uitgangspunt zijn. Hoewel het startpunt en eindpunt van de levensweg hetzelfde zijn, ziet de weg er totaal anders uit.

1. Welke dingen noemt Spreuken die ook aan de orde komen rond mediaopvoeding?
2. In vers 6 gaat het over 'naar de eis zijns wegs'. Wat betekent dit?
3. Vergelijk 'de weg' die je kind gaat met die je zelf gegaan bent. Wat is anders? Wat is hetzelfde?
4. Wat betekent dit voor de opvoeding?

Thema 2: Goed voorbeeld?

Zingen: Psalm 78: 3 en 4, Psalm 81: 10, 12 en 13

Lezen: Psalm 78: 1-11

Bidden: Vraag eventueel om concrete gebedspunten van deelnemers.

Vragen bij het Bijbelgedeelte

Mediaopvoeding wordt vaak gedaan vanuit de bedreigingen die opvoeders zien in de mogelijkheden die nieuwe media bieden. Een laag dieper is de vraag of dit het werkelijke probleem is. Zijn opvoeders in staat tot goed voorbeeldgedrag? Daarom moet in de opvoeding het gesprek gaan over ons zondige hart én over Gods grote daden.

1. Welke opdracht geeft de dichter aan ouders / opvoeders?
2. Wat is zijn positieve motivatie? Wat is zijn negatieve motivatie?
3. Op welke manier betrek je Gods grote daden bij de (media)opvoeding?
4. Op welke manier betrek je de eigen zondigheid bij de (media)opvoeding?

UITWISSELING VAN ERVARINGEN

Nodig:

- 25 ansichtkaarten, fotokaarten of voorwerpen

1. Deel met elkaar welke dingen er in jullie gezinnen spelen rondom media. Doe dit op een manier waarbij iedereen de ruimte ervaart om inbreng te hebben.
2. Leg vooraf 25 ansichtkaarten / fotokaarten of voorwerpen gereed. Liefst zo verschillend mogelijke kaarten of dingen.
3. Lees een of twee casussen voor uit de Opvoedhandreiking.
4. Nodig groepsleden uit om in twee zinnen antwoord te geven op een van de onderstaande vragen. Kies hierbij een passend beeld uit de kaarten of een concreet voorwerp.
 - a. Welke herkenning roept de casus op? Hoe ben je dit in de afgelopen week / weken thuis tegen gekomen?

- b. Als je denkt aan mediaopvoeding: wanneer vroeg jij je voor het laatst af: 'heb ik dit goed gedaan?' In welke situatie was dit?

Tip voor de gespreksleider:

- Geef groepsleden kort de ruimte om iets te vertellen.
- Doe dit in de vorm van een rondje waarbij je afsprekt dat je niet op elkaar gaat reageren.
- Dit bevordert de ruimte.

THEORETISCH KADER

Jullie hebben de Opvoedhandreiking gelezen. Deze had de volgende opbouw:

- Op welke manier wil jij je kind toerusten om media te gebruiken? Je wilt ze mediawijs maken zodat ze dit als pelgrim, dienaar, leerling en burger kunnen toepassen.
- Welke ontwikkeling maakt je kind door? De manier waarop je kind media wil gebruiken en gebruikt, hangt samen met de lichamelijke, verstandelijke en morele ontwikkeling.
- Welke media gebruiken kinderen en jongeren? Kinderen omarmen nieuwe techniek veel sneller. Ze zien dit als een wezenlijk onderdeel van hun leven.
- Wat moet je kind weten als het media toepast? Niet alles is goud wat er blinkt, vrijheid, blijheid. Wat zijn de mechanismen erachter? Welke bedreigingen zijn er ook?
- Wat doet mediagebruik met je kind? Op welke manier stimuleert het de ontwikkeling positief of vormt het een bedreiging?
- Hoe kun je als ouder je kind begeleiden naar mediawijsheid? Via een open, eerlijk en nieuwsgierig gesprek.

Werkvorm bij theoretisch kader

Deel samen wat je aansprak in deze Opvoedhandreiking. Een werkvorm die je hierbij kan helpen is door de brochure te verdelen op basis van de kopjes. Vraag per deelnemer van de opvoedkring om een stukje samen te vatten door vijf kernzinnen aan te strepen. Wat sprak je aan? Wat raakte je? Waarom? Deel dit met elkaar.

VERWERKINGSVORMEN

Casus met vragen

De Opvoedhandreiking begint met twee concrete casussen die passen bij de doelgroep. Bespreek in deze met elkaar aan de hand van de onderstaande vragen. Een mogelijkheid om meer persoonlijk in gesprek te komen is om eerst te praten in kleine groepjes (maximaal vier personen) en daarna de rode draad uit de groepjes samen te delen.

Vragen n.a.v. de casus(sen)

1. Welke lach roept deze casus op? Welke traan roept deze casus op?
2. Op welke manier herken je deze situatie vanuit de praktijk (van je gezin)?
3. Hoe ga je zelf als opvoeder met deze situatie om?
4. Stel dat dit jouw kind was, wat zou je dan doen om positieve gewetensvorming te stimuleren?
5. Op welke manier zou je hierbij de basisgrondhouding van het mediagebruik van een christen (pelgrim, dienaar, leerling, burger) betrekken?
6. Welk advies zou je vanuit deze bezinning geven aan andere opvoeders in een vergelijkbare situatie?

CREATIEVE VERWERKINGSVORM

In de Opvoedhandreiking staan handelingstips en gesprekstips. Vooral het open, geïnteresseerd en onbevangen praten over wat je kind meemaakt, ziet en doet helpt je kind. Als het gaat om media wordt er veel gepraat over kinderen en jongeren, wordt er veel tot hun gezegd, maar ontbreekt een écht open gesprek. Dit komt doordat opvoeders vanuit bezorgdheid vooraf een positie innemen die het gesprek niet open maakt. Onze eigen (voor)oordelen zitten ons in de weg om echt te luisteren, open vragen te stellen en samen te verkennen. De gesprekstips uit de Opvoedhandreiking kunnen je op weg helpen om de juiste thema's aan te snijden en op de juiste manier.

Daarom kan het goed helpen om een gesprek te oefenen. In deze gesprekssoefening doe je dit vanuit een van beide casussen. Bedenk vooraf met welke gesprekstips uit de Opvoedhandreiking je wilt oefenen. Dit kun je ook eventueel delen met anderen. Geef ook aan of je het prettig vindt om van anderen adviezen te krijgen en op welke manier.

Stappen:

- A. Kies eerst een casus uit die aanleiding vormt voor het gesprekje.
- B. Vraag daarna wie het gesprek wil spelen als ouder en als kind of jongere. Beiden verdiepen zich even in de casus.
- C. De ouder start het gesprek. Een prettige manier om te starten is als beiden staan en naar elkaar toe komen lopen.
- D. De andere leden van de kring luisteren en observeren. Let hierbij op wat je hoort, ziet en voelt.
- E. Als je merkt dat je het gesprek wilt stoppen, zeg dan 'stop' en stap uit het gesprek.
- F. Vraag anderen om tips. Hoe ging het gesprek tot nu toe? Wat viel op? Hoe zouden zij het doen?
- G. Vervolg het gesprek weer. Eventueel kun je ook aan een andere ouder vragen om te wisselen van rol.
- H. Beëindig het gesprek. Vraag eerst beide gesprekspartners te reageren. Vragen die hierbij kunnen helpen zijn:
 1. Kind/jongere: Werde er écht naar je geluisterd? Voelde jij je begrepen? Voelde je ruimte om je kwetsbaar op te stellen?
 2. Ouder: Lukte het om nieuwsgierig te blijven? Kwam je op de gesprekslaag waar je echt wilde komen (hart tot hart)? Wat hielp daarbij (niet)?
- I. Laat daarna anderen reageren. Wat vonden zij sterk? Welke opbouwende tips hebben zij?

TERUGBLIK

- Ga samen na wat je gehoord en besproken hebt. Het Bijbelgedeelte; het delen van wat er thuis speelt; de manier waarop kinderen en jongeren media gebruiken; het effect op hen; de manier waarop je als ouder ze probeert op te voeden tot mediawijsheid; de kwetsbaarheid en gebrokenheid hierin. Wat neem je mee naar huis?

-
- Vraag elke deelnemer om deze punten voor zichzelf na te lopen en voor zichzelf de vraag te beantwoorden: 'Wat neem je uit deze bezinning mee naar je gezin?'
 - Maak met elkaar een rondje waarin iedereen dit (kort en bondig) deelt. Doe dit zonder op elkaar te reageren.
 - Bedank als kringleider elk lid voor zijn of haar openheid en vertrouwen.

AFSLUITER

*En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere,
Die een iegelijk middelijk geeft, en niet verwijt;
en zij zal hem gegeven worden.
Jakobus 1:5*

DANKGEBED

Beëindig de bijeenkomst met gebed. Dank de Heere voor alles wat Hij hierin gegeven heeft. Bid om wijsheid en breng samen de zorgen voor de Heere. Vraag samen om (dagelijkse) bekering en de genade om onze kinderen voor te mogen leven.

